

«Արբեջանը երաժիշակություն է հայերի անվանագությունը»

մեր բոլորակցին հայտարարեց արբեջանցի դիվանագետը

Հոկտեմբերի 9-ին Քիբեկում կայացած ԱՊՀ երկրների դեկլարանտի հանդիմանը դիտարկելու կարգավիճակով մասնակցում էր նաև Արբեջանի Հանրապետության դեսպանությունը: Պատվիրակությանը, ի տարբերություն նախորդ գագաթնաժողովների, այս անգամ թույլ չստացան որոշել հիստորիա և քաղաքականության հարցերի մասին: Երբեք կամ մասնակցել օրակարգի հարցերի մասին: Երբեք կամ մասնակցել հանդիմանում դասի լրագրողների մոտին արգելվում էր, մեզ հաջողվեց կարճ ժամանակ միայն դեսպանության շտաբից ներկայացուցիչ Արբեջանի ԱԳՆ առաջին ֆուտբոլիստ Մուրադ Ֆեյդաթովի հետ: Չուսույն ընթացքում մենք որոշեցինք լվիճել, ուստի բավարարվեցինք կարճ հարցույթա-սախտանքով:

- Պրն. Հեյդաթով, ըստ Արբեջանի նախագահ Էլչիբեյի հայտարարությունների ես մեջբերում եմ, ձեր հանրապետությունը չի անդամակցում ԱՊՀ-ին: Գիվանագիտական օրգանակներում ֆննդավիճակ է այն տարբերակը, որ երբ Էլչիբեյին փոխարինի մի այլ նախագահ, ապա կփոխվի նաև մեջբերված վերաբերումները:

- Ոչ: Սկզբունքորեն բոլոր ֆուտբոլային գործիչները, անգամ ընդդիմադիր ուժերի դեկլարանտն ու Նախարարների կաբինետը ունեն մեկ միասնական դիրքառում: Երբեք չենք մեղադրում մեզ: Դա բացատրվում է այն իրողությամբ, որ որոշեցինք միասնական կենտրոն ԱՊՀ-ն կենտրոնակ չէ: Փոխարենը, մենք այն կարծիքին ենք, որ մենք էլ երկրորդ հարաբերություններ հաստատելով ԱՊՀ բոլոր հանրապետությունների հետ:

- Արբեջանը ինչպե՞ս է վերաբերվում ՄԱԿ-ի միջնորդությանը եւ ԵՊՀ-ի խաղաղարար ուժեր ուղարկելուն:

- Սկզբունքորեն մենք համոզված ենք գալիս Ղարաբաղի հարցը ԵԱՀԽ-ի օրգանակներում կարգավորելու օգտին: Հայաստանը և Մարիտի ֆաշիստական խռովությունը եւ Միջին Արևելքի խռովությունը անկախ են: Միջին Արևելքի խռովությունը սաղմոս է առաջանում: Մենք դաժանորեն ենք այդ խռովությունները անցկացնում:

գաղափարը: Երբ հիմա, երբ արդեն կա մեկնված մեխանիզմ, այդ ընթացքին ՄԱԿ-ին միացնելը եւ ամեն ինչ գրոյից սկսելը, իմ կարծիքով, չի համապատասխանում ժամանակի տրամաբանությանը: Այժմ մենք էլ արագ վերջ տալ այս հակամարտությանը, եւ երբ ԵԱՀԽ-ում այդ ուղղությամբ ինչ-որ աշխատանք է կատարվել, մենք էլ արագանք ենք կատարելու: Բայց ոչ քի խաղաղարար ուժեր ուղարկելու, այլ ֆուտբոլային խռովությունները անցկացնելու իմաստով:

- Իսկ ինչպե՞ս եք գնահատում ԱՊՀ երկրների նախաձեռնությունը եւ մինչեւ օրս դրսևորվող դաժանությունները:

- Այդ մասին դժվար է որևէ բան ասել, որովհետև հիմա բազմաթիվ տարբերակներ են ֆննդվում: Այդ հարցը կենտրոնակ ենք հոկտեմբերի 12-ին Էլչիբեյ-Երջին հանդիմանում ժամանակ, երբ ի-հարկե այն կայանա: Երբ հետո, նման նախաձեռնությունները, այդ բոլոր նախագահ Նազարբաևի ձեռնարկած ֆուտբոլը, նույնպես դիտարկվում են ԵԱՀԽ օրգանակներում, ֆանի որ Ղարաբաղի հարցը նույնպես ԵԱՀԽ անդամ է:

- Արբեջանը անընդհանրապես հայտարարում է, թե կկարողանա լուծել ներքին հարցերը եւ Ղարաբաղի հարցը:

դի հայերին մեկուսության ինֆորմություն տալ, երբ հայկական ջոկատները դուրս գան Ղարաբաղից: Բայց մոռանում եմ, որ հայկական կողմին արդեն հայտնի են մեկնված տարբերակները՝ չկատարվող հրոսակախմբերի անվանակարգի կամ Ղարաբաղը, իսկ հետո կհայտարարվի, թե նրանք ձեռք չեն բերել: Այսինքն, ոչ մի հրաժարիչ չկա:

- Դա բացատրվում է: Երաժիշկները երբեք են եւ այն էլ ամենաբարձր մակարդակով: Այդ մասին հայտարարել է Արբեջանի նախագահը:

- Նմանատիպ հայտարարություններ եղան նաև Հանույանի եւ Մարտակերտի օրգանների ներխուժումից առաջ:

- Բայց երբ այդ օրգաններում անցկացվեց Լեռնային շրջաններից վնասագրեման գործադրությունը, այնտեղ այլևս խաղաղ բնակչություն չկար: Բոլորը մեկնել էին: Հիմա էլ երաժիշկները ենք, որ Գերանդի (Հանույան) օրգանի բոլոր հայ խաղաղ բնակիչները կարող են վերադառնալ իրենց տները: Մեր հիմնական խնդիրն է Ղարաբաղի տարածքը մաքրել հայկական Լեռնային շրջանի կորուստի ջոկատներից եւ լրիվ անվտանգություն ու նորմալ կյանք երաժիշկները Լեռնային Ղարաբաղի բոլոր հայ բնակիչներին: Դա մենք երաժիշկները ենք ամենաբարձր մակարդակով: Կա եւ նախագահի սկզբնական խոսքում, եւ մի քանի փաստաթղթերում ամրացված դաժանությունները:

- Իսկ երբ Էլչիբեյից հետո մեկ ուրիշը գա եւ ասի, թե ինքը դաժանորեն չի նրա խոսքումները կատարել, այդ դեպքում ի՞նչ կլինի:

- Դա բացատրվում է: Անգամ ընդդիմություն է համաձայն այն մեկին, որ հայերը մենք էլ Ղարաբաղի տարածքում ապրենք մի տայմանով, որ ընդունեն Արբեջանի սահմանադրությունը ու մեր օրենքները:

- Ի վերջո, ըստ ձեզ ե՞րբ կվերջան այս դաժանությունը:

- Ինչպես ասել է մեր մեջբերված նախագահը մինչեւ տարեկան: Ես հուսով եմ, որ այդ ընթացքում Հայաստանը կզգնի ֆուտբոլային լուծումներ:

Հարցազրույցը վարեց ՀԱՎԻՐ ԱՍՏՐՅԱՆԸ Քիբեկ-Երևան

«Արցախ-Հայաստան» կազմակերպությունը գումարեց իր առաջին հավաքը

Հոկտեմբերի 10-ին տեղի ունեցավ «Արցախ-Հայաստան» հասարակական-ֆաղափական կազմակերպության անդամակցությունը եւ քարտեզները Արցախի արդի վիճակը եւ նրան օգնելու հարցը: Վարչության նախագահ դոկտ. Լ. Արցախյանը հանգամանորեն տեղեկացրեց արցախյան բարձրագույն անցած ուղին, շեշտելով, որ դա հենց սկզբից ազգային ազատագրական դարձավ:

Իրենց ելույթներում ակադեմիկոս Ռ. Մարտիրոսյանը, դոկտ. Ֆ. Մախարյանը, Ս. Մելիքյանը, Ս. Արախչյանը, Ս. Ավագյանը, դոկտ. Ա. Ավանեսյանը եւ ուրիշներ շեշտեցին, որ մենք ինչպիսիք ենք ազգային ազատագրական կազմակերպությունը իր սենսա-կան, մեթոդաբանական կյանքը, ինչն էլ լուսավորական օջախներ: Դրա հետ միասին նրանք ընդգծեցին, որ հանրապետությունում գրեթե բացակայում է դեմոկրատի-

Խորհրդարանական ընտրությունները ձախողվեցին

Հայաստանի ԳԽ դասգամավորության ավելի քան 140 քեկնածուներից միայն մեկն է ընտրվել կիրակի օրը անցկացված ընտրություններում: Այդ միակ նոր դասգամավորը, ինչպես դարձվեց, Գերագույն խորհրդի ընդունաբանի վարչիչն է:

Ինչպես «Սնար»-ի բյուրոյից հայտնեց կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի ֆուտբոլիստ Ռուբեն Կանդապյանը, ֆան շեղամասերից միայն չորսում են ընտրություններ անցկացվել: Ընտրական շեղամաս են եկել ընտրողների ընդամենը 15-20 տոկոսը: «Մարտիկ կիսա ընտրությունների ժամանակ չունեն», հայտարարեց Ռուբեն Կանդապյանը:

Իսկ Հայաստանի Հանրապետության Գերագույն խորհրդի ընտրությունների Կոնդի շեղամասի ընտրական հանձնաժողովի նախագահ Ռուբեն Ավեսիսյանի կարծիքով, ընտրություններին չմասնակցելը մենք էլ դիտել որոշեցինք ինչպես մեկ, որով ընտրողներ իրենց դժգոհություն են հայտնում խորհրդարանի աշխատանքից:

Ավեսիսյանը հայտնեց, որ իր շեղամասում ընտրողների զգալի մասը ձայնը տվել է Հայաստանի կոմկուսի դեկլարացիայի Բաղայանին:

Մոսկվայում են հայ-ուսական բանակցությունները

Երեկ օրվա երկուրդ կեսին Երևանից Մոսկվա մեկնեց Հայաստանի դաժանական դասվորությունը դեմոկրատիստ Գրիգոր Արեւելյանի ղեկավարությամբ: Այս դասվորությունը ստեղծվել էր դեռևս մայիս ամսին, նրա նախնական նույնական էր բարեկամության ամրապնդումը հայ-ուսական հարաբերություններում: Պատվիրակության ղեկավար էր նախկին ղեկավար Գրիգոր Արեւելյանը: Հայկական դասվորությունը այս մի-ֆանի ամիսների ընթացքում արդեն մի քանի հանդիմաններ է ունեցել Ռուսաստանի Դաժանության ներկայացուցիչների հետ:

Ինչպես հայտնում է Հայաստանի կառավարության լրատվական կենտրոնը, Մոսկվայում են քարտեզները և ստորագրել տարբեր բնագավառներում փոխհամալսել համագործակցության դաժանագրեր:

Մոսկվայում, աշխարհը գրեթե չի ճանաչում Արցախի իրեն հայկական երկրամաս:

Հավաքն ընդունեց բանաձև, որում խոր մտախոնքություն էր արտահայտվում Արցախի ներկա վիճակի վերաբերյալ: Արցախի մեկուսացումը ղարաբաղյան դաժանության կառավարությանը արմատաղե վերափոխելու իր վերաբերմունքը Արցախի նկատմամբ, ամեն ինչով օգնել հայկական այդ հասկանալի հարցադրակով դուրս գալու ազգային-ազատագրական դարձումը:

Նրանք Հայաստանի իշխանություններից դաժանեցին շեշտեցին փոխարինելու Արցախի Հանրապետությունը, ստեղծել դեմոկրատիկ ֆուտբոլային վարչություն, հանախակի անդրադարձնալ Արցախի հարցերին, թույլ տալ, որ հակառակորդ կողմը բարոյական գնդակները Արցախի խաղաղ բնակավայրերը: Արցախի մեկուսացումը եւ ստեղծումը, դաժանական օգնել հանրապետության ղեկավարությանը դաժանով դուրս գալու ներկա ժամը վիճակից: Ա. ԱՎԱԳՅԱՆ

Մ. Պետրոսյան. «Լեռնային Ղարաբաղն առաջվա դեմ խաղաղ կարգավորման կողմնակից է»

ԼՂԴ դեկլարությունը հանդես է գալիս հակամարտության խաղաղ կարգավորման օգտին, «Սնար»-ի բյուրոյից հայտարարեց ԼՂԴ տեղեկատվության եւ մամուլի դեպարտամենի նախագահ Մարտիկ Պետրոսյանը: Մական, նրա խոսքով, Արբեջանի իշխանություններն անընդհանրապես չեն խաղաղ բանակցություններին: Այդ հանրապետության բանակի ստորաբաժանումները, խախտելով Արցախի դաժանականությունները, չեն դադարեցնում հարձակողական գործողությունները Լաչինի մարտահրավեր միջանցքի ուղղությամբ, բարոյական վնաս են խաղաղ բնակավայրերի ու քաղաքային կենտրոնների: Ինչպիսիք, այդ ամենը տեղի է ունենում Ռուսաստանի դիտարկողների առաջ: Անհույս, նեցը Պետրոսյանը, այդպիսի դաժանությունները բանակցություններ սկսելու անհնար է Այդ դաժանող էլ ԼՂԴ ինֆորմացիոնական ուժերին ոչինչ չի մնում անել, ֆան զենքը ձեռքին դաժանակցել:

Արբեջանի ռազմական ինֆորմացիան խախտել են Հայաստանի օդային սահմանը

Հոկտեմբերի 11-ին արբեջանական տարբերակներով երեք ռազմական ինֆորմացիոնական խախտել են Հայաստանի օդային սահմանը: Ինչպես «Սնար» գործակալությանը հայտնեցին Հայաստանի դաժանության նախարարությունից, ինֆորմացիոնական սահմանը խախտել են Հայաստանի հյուսիս-արևելքում: Ինֆորմացիոնական մեկը նույնիսկ մի ֆանի դաժան է կատարել Սեւանա լճի վրա:

Մարդու իրավունքները ռեժիմը ստացել է գեներալ-լեյտենանտի կողմից

Արբեջանի նախագահի հրամանագրով հանրապետության ԼՂ նախարար Իսկանդեր Համիդովը ստացել է զենքավայրային կոչում: Այս հրամանագիրը ժողովրդավար սրամարդկավոր լրագրողների կողմից ընդունվեց որոշեցին նախարարի գործողությունների արգելքում, վերջինս անցած օրերի օրվա ընթացքում ձեռք է մի ֆանի լրագրողների: Նախկինում լրագրողներին ուղղված իր դիտումները էլչիբեյը խոստացել էր ինչևէ ժողովրդավարության երաժիշկները եւ դաժանեցին մարդու իրավունքները հանրապետությունում: Մական իր վերջին հրամանագրով նա խախտեց մի մարդու, որը հենց այդ իրավունքներն է ռեժիմը: Իրականում են դիտարկողների այն կանխատեսումները, որոնց համաձայն Արբեջանում ժողովրդավարական կառավարման սկզբունքների վիճեցնան ընթացք է սկսվել, եւ հայտնվել են ռեժիմի ֆուտբոլային առաջին ծիլերը: Այնուամենայնիվ, լրագրողները չեն համակերպվում իշխանությունների հետ եւ կարունակեն դաժանորեն իրենց իրավունքների համար: Ամենայն հավանականությամբ, Համիդովը շեշտեց կասնա զենքավայրային կոչում:

Արբեջանի զինված ուժերի առաջին տարեկան

Հինգաբարձի օրը Բաքվի Ազադըզ հրադարանում Արբեջանի զինված ուժերի առաջին տարեկան կառավարությանը տեղի ունեցավ զինվորական շեքեր: Շեքերը մասնակիցներին ուղղված իր դիտումն էր Արցախի էլչիբեյը հայտարարեց, թե Արբեջանի բանակն ստեղծվել է հանրապետության տարածաշրջանի ամբողջականությանը ստեղծանող շնորհակալությանը դաժանող զինվորականներում: Հնարած զինվորություններին, ազգային բանակի ստեղծումը կախարհի մոտ ժամանակներ, նեցը նախագահը: Նույն, թե Արբեջանի զինված ուժերը դաժանական կառավարման կողմնակից են եւ կհամարվեն այդ սկզբունքից էլնելով:

Երևանում կայացավ ՀՕՄ-ի դասգամավորական ժողովը

Հոկտեմբերի 9-ին Երևանում կայացավ Հայ օգնության միության 64-րդ համահայկական դասգամավորական ժողովի բացումը: Ժողովին ներկա էին ՀՕՄ-ի 18 երկրների մասնաճյուղերի ներկայացուցիչները եւ հայաստանյան կազմակերպության դասգամավորները: Բացման հանդիսավոր արարողությանը հաջորդեց հայ սիկնանց տնայինությունը: Լրագրողների համար կազմակերպվեց մամուլի առույթ, որին մասնակցում էին ՀՕՄ-ի ասեմբլեաների Մեյլա Ղարաբաղը, ՀՕՄ-ի կենտրոնական վարչության ասեմբլեաների Ալիս Մասեյանը եւ ՀՕՄ-ի հայաստանյան գրասենյակի դասգամավորները: Երանց դասգամներից էլ ֆուտբոլ ենք հետեւյալ սվայները կազմակերպության մասին:

Հայ օգնության միությունը ճանաչված բարեգործական կազմակերպություններից է, ներկայացնում է ՀՀ-ի բարեգործական թեր: 1910 թ. ՀՀ նախագահը գործիչ Ալեկսանդր միավորելով ԱՄՆ-ում գոյություն ունեցող կանցը խմբերը, ինչնադրեց «Կարմիր խաչ» կազմակերպությունը, որը դարձավ ՀՕՄ-ի հիմքը: Աշխարհի 18 երկրներում ՀՕՄ-ն ունի 154 մասնաճյուղ: Ընդհանուր առմամբ, նրա բարեգործական ծրագրերն են 16 հազար անդամ: Այն Ֆիակ միջազգային կանցը հայկական կազմակերպությունն է: Ունի «Հայ սիր» դասգամները: Ամեն տարի կրթամեթոդական, սոցիալական եւ այլ օգնությունների համար ՀՕՄ-ը բարձրացնում է 10 մլն դոլար, ինչպես ընդուն են նրա ներկայացուցիչները: ՀՕՄ-ի գործունեությունը Հայաստանում բուժում ընթացք ստացավ երկարամյակ հետո, դա եւ վերականգնողական աշխատանքներն էին, եւ դեղո-

րայ, սննդամթեր, հագուստ, բժշկական արտադրություններ բերել: Այս արված մայիսին Գյումրիում բացվեց ՀՕՄ-ի կառուցած հոգեբուժական կենտրոնը: Հայաստանի տեսնական հոգեբանները ՀՕՄ-ը սրամարդկ է 100 հազար դոլար, առողջադաժանության զանազան ձեռնարկներին՝ եւս 100 հազար:

1991 թ. հունվարին Հայաստանում հիմնվեց ՀՕՄ-ի հայաստանյան մասնաճյուղը՝ Հայաստանի օգնության խաչը, որը բարեգործական, հասարակական, ոչ դավանական կազմակերպություն է, ունի 28 մասնաճյուղ: Մական ՀՕՄ-ի վերջին կազմակերպող կատարվեց օգնություն կայացած անդամակցող դասգամավորական խորհրդաժողովի ժամանակ, երբ ստեղծվեցին ՀՕՄ-ի կառույցները: ՀՕՄ-ն ունի նաև մի դժվարին առաջնություն՝ իրականացնել հայ կնոջ սոցիալական դաժանականությունը եւ բարձրացնել նրա դերը հասարակական-ֆաղափական կյանքում: ՀՕՄ-ի կրթամեթոդական, բարեխրական ծրագրերը լայն ընդգրկում են ուղղվածություն ունեն: Կազմակերպությունը նախատեսում է ոչ միայն օգնել կարիսկոներին, այլև նրանց առաջնակի աշխատանքով: Ծրագրվում է առանձնակի ուսուցողություն դարձնել Հայաստանի առողջադաժանության խնդիրներին՝ արտասահմանից մասնագետներ հրավիրել, այստեղից գործուղել, ծանր հիվանդներին, հասկանալի մանկահասակ, բուժել աշխարհի լավագույն կլինիկաներում: Ծրագրերը աս են, դրանց իրականացումից ստանալիները մեն: Գործը, որին այնպես եռանդով ձեռնամուխ են եղել հայ սիկները, մարթենք, որ հաջողությամբ դասավի:

ԱՐՄԻՆԵ ՕՅՆԱՆ

Եվրախորհուրդը փորձում է կարգավորել Ղարաբաղյան խնդիրը

դա համարելով Հայաստանի և Ադրբեջանի անդամակցության նախադրյալ

Վերջերս Եվրախորհրդի ոչ անդամ երկրների հանձնաժողովի հրավերով Ստրասբուրգում եր գտնվում Հայաստանի դասվիրակությունը, որի կազմում էին Գերագույն խորհրդի դասգամավորներ Պետրոս Քաջախյանը, Ալեն Ռուսկոյանը, Գավիթ Վաղանյանը, ինչպես նաև արագորձնախարարության ներկայացուցիչը: Մինչև դասվիրակության Ստրասբուրգ մեկնելը հրավերի բարձրագույնը ճշգրտվել էին, բայց ենթադրվում էր, որ այն կաղված է լինելու Եվրախորհրդին Հայաստանի անդամակցության հարցի հետ: Գեներալայս Տարվա սկզբին այդ մասին նախնական համաձայնություն էր ձեռք բերվել, ըստ որի Եվրախորհրդի ոչ անդամ երկրների հանձնաժողովի դասվիրակությունը ղեկ էր ժամաներ Հայաստան, բայց այնուամենայն այդպես էլ չի կայացել ինչպես ղեկավար էին, գուցե սեփական կամ համաձայնություն:

Մինչև, ինչպես ասաց մի քանի օր առաջ Ստրասբուրգի վերադարձած դասվիրակության անդամ, Գերագույն խորհրդի դասգամավոր ՀԱԱԿ դասգամավորական խմբակցության անդամ Պետրոս Քաջախյանը, դարձվեց, որ Եվրախորհրդի ոչ անդամ երկրների հանձնաժողովի դասվիրակությունը չի ժամանել Հայաստան ոչ թե սեփական կամ համաձայնությամբ, այլ Եվրախորհրդի մեկ այլ ֆաղափար հանձնաժողովի միջոցով: Մասնավորապես հետևանքով: Հանձնաժողովի նման միջակայքի դիրքում դասգամավորական վիճակ է, որի դասվիրակներում ինչպես Հայաստանի, այնպես էլ Ադրբեջանի անդամակցությունը Եվրախորհրդին (առայժմ հրավիրված հյուրի կարգավիճակով) նույնպես հարմար չէ: Եվրախորհրդում, ինչպես սեղեկագրեց որն, Քաջախյանը, ներկայումս վեճեր են գնում Եվրոպա հասկացության սարածային ընկալման շուրջ, և թեև սիրադեպի ճեպակետի համաձայն Անդրկովկասը մնում է Եվրոպայի մեջ, այնուամենայնիվ գերիխոսող է այն

կարծիքը, ըստ որի Հայաստանը և Ադրբեջանը ղեկ է ընդգրկվեն Եվրախորհրդի կազմի մեջ միայն որոշակի դասվիրակներ ընդունելու դեպքում:

Եվ Եվրախորհրդի ոչ անդամ երկրների հանձնաժողովը, և ֆաղափարական հանձնաժողովը առանձին-առանձին հանդիպումներ ունեցան ինչպես Հայաստանի, այնպես էլ Ադրբեջանի դասվիրակությունների հետ (երկու դասվիրակություններում էլ ընդգրկված էին ինչպես իշխանությունների, այնպես էլ ընդդիմության ներկայացուցիչներ), որոնց ընթացքում այլ հարցերի հետ միասին ֆննարկվեցին նաև համատեղ հանդիպման հնարավորությունները: Ի վերջո, հոկտեմբերի 6-ին նման հանդիպում տեղի ունեցավ, որի ժամանակ խոսակցությունը ընթացում էր հիմնականում հանդիպումից մեկ օր առաջ Եվրախորհրդի հանձնաժողովների կողմից ներկայացված և 8 կետերից բաղկացած նախագծի շուրջ:

Ներկայացված նախագծի առաջին կետում մասնավորապես խոսվում էր կրակի անհատադ դարձնելու և Ղարաբաղի սարածային հայկական Լեռնային լեռնաշխարհում կորուստի դուրսբերման մասին, իսկ երկրորդ կետը վերաբերում էր «Լեռնային Ղարաբաղին և այլ սարածակներին» մարդասիրական օգնություն ցուցաբերելուն: Համաձայն նախագծի, Հայաստանը և Ադրբեջանը ղեկ էր նաև չեղյալ հայաստանի իրենց կողմից նախկինում ընդունված մի բարձր որոշումներ: Նախագծի «առանձնահատկություններից» մեկն էլ այն էր, որ նրա կետերից մեկում դիրքում էր արտահայտված Ղարաբաղի նկատմամբ, ըստ որի վերջինս չի կարող դասվիրակներ ինքն իրեն և վարել ինքնուրույն ֆաղափարություն: Եվ թեև նշվում էր, որ մեկուրային ինքնավարությունը Ղարաբաղի համար կարծես թե փչ է, այնուամենայնիվ շեղվում էր նաև, որ Ղարաբաղը իր ներկայացուցիչները ղեկ է ունենա Ադրբեջանի խորհրդարանում:

Ինչպես ասաց որն, Քաջախյանը, սարածակներ էր նաև այն, որ ներկայացված նախագծի կետերից մեկի համաձայն Հայաստանը և Ադրբեջանը ղեկ է խաղաղության դասվիրակներ կենեն, և սա այն դեպքում, երբ այդ երկու հանրապետությունները դաստերագծի մեջ չեն: Իրականում (Հայաստանի դասվիրակությունն անընդհատ շեղվում էր այդ հանգամանքը) դաստերագծում են Ադրբեջանն ու Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետությունը, ուսիք Եվրախորհրդին Հայաստանի անդամակցության հարցը չի կարելի կաղել Ղարաբաղի հետ: Նախագծի մեկ այլ կետով Ադրբեջանին դաստերագծում էր ազգային փոքրամասնությունների անվասնագության աղանակման օրենսդրական երաշխիքներ ստեղծել:

Եւ Հայաստանի, և Ադրբեջանի դասվիրակությունները, հայաստանի, որ նման հարցեր ֆննարկելու իրավասություններ չունեն, միաժամանակ հայաստանից, որ դաստերագծ են ֆննարկել միայն նախագծի առաջին երկու կետերը, որ: Տեղ խոսվում է կրակի անհատադ դարձնելու և մարդասիրական օգնության կազմակերպման մասին: Ընդ որում, ինչպես սեղեկագրեց որն, Քաջախյանը, Հայաստանի դասվիրակությունը նշված երկու կետերի վերաբերյալ ուներ վերադաստերագծում և առաջարկություններ: Երե ֆննարկումները ժաղաղվեին, հայ դասգամավորները դաստերագծում էին առաջարկել առաջին կետից հանել «հայկական Լեռնային լեռնաշխարհում կորուստի դուրսբերման մասին» արտահայտությունը, իսկ երկրորդ կետում ավելացնել նաև բաղաձայնություններ խոսելու, որովհետև այդ մասին նախագծում ընդհանրապես չէր հիշատակվում:

Իսկ ընդհանրապես նախագծի վերաբերյալ Հայաստանի դասվիրակության դիրքումն այն էր, որ նշված հարցերը կարելի է ֆննարկել միայն կրակի անհատադ դարձնելու և մարդասիրական օգնության մասնակցության մասնակցության մասին:

Տեղ հանդիպման ժամանակ ունեցած իր ելույթում հայաստանց Ալեն Ռուսկոյանը, Հայաստանը կրնա դուրսի ցանկացած որոշում, որը կընդունի Ղարաբաղը (ի դեպ, դրան ընդդիմության ներկայացուցիչներն ավելացրեցին՝ որը կընդունի Ղարաբաղը ոչ թոնի ճանադարձով):

Ինչպես ասաց որն, Քաջախյանը, նախագիծը փաստորեն ոչ միայն դասվիրակներ էր առաջարկում, այլև, հեղինակների կարծիքով, նաև դրանց իրագործման ուղիներ: Այդպես, որպես կրակի անհատադ դարձնելու իրականացման ուղի էր ներկայացվում հայկական զինված կազմավորումների, այդ բոլոր նաև Ղարաբաղի ինքնադաստերագծական ջոկատների անհատադ լուծարումը:

Ընդհանրապես, ըստ որն, Քաջախյանի, աննայն հաղանակադ նույնպես փաստորուրդը կազմված էր թուրքիայի աննաակտիվ միջամտության և ընդհանուր միտում ուներ Ղարաբաղը թողնել Ադրբեջանի կազմում: Այնուամենայնիվ, ինչպես ասաց որն, Քաջախյանը, սա ընդամենը Եվրախորհրդի մեկ հանձնաժողովի կարծիքն էր: Փաստորեն Հայաստանի և Ադրբեջանի Եվրախորհրդի անդամակցության հարցը լիով հավասարեցված էր, և նշված դասվիրակներին նրել կողմի անհամաձայնության դեղմում կողմերից ոչ մեկը չէր կարող ընդգրկել Եվրախորհրդի կազմում: Ուսի, ըստ որն, Քաջախյանի, Ստրասբուրգի հանդիպումները կարելի է մեկնարկել նաև որպես Եվրախորհրդի կողմից Հայաստանի և Ադրբեջանի անդամակցության հարցը հետազոտելու միջոց, որովհետև ակնհայտ է, որ ներկայացված նախագծի նման ընդհանուր միտումի դասվիրակներում կողմերը հաղիվ թե համաձայնության գան:

Այնուամենայնիվ, ինչպես սեղեկագրեց որն, Քաջախյանը, նախագիծը բուսով դաստերագծ կողարկվի Հայաստանի Գերագույն խորհրդին, որն էլ ավելի հանգամանաղից կֆննարկի այն: Պրն, Քաջախյանի կարծիքով, հաղիվ թե խորհրդարանի կարծիքն առանձնապես սարծելի նախադաստերագծական արտահայտադ դիրքում:

ԱՐՄԵՆ ԲԱՂԱՍԱՐՅԱՆ

Բռնություններ բռնաեղափարկվածների հանդեմ... Հանրապետական դիմում Հայաստանի իշխանություններին և ԵԱՀԽ-ին

Բա մարդ էլ իր ֆրիճիկով սարածակները երազի մեջ տանի: Բա մարդ էլ իր սնկած այգու դուռը երազով բացի... Այսօր սաֆ-սաֆ են: Գեա ցավը խորով չեն գզում: Գեա կորսյան միտումը հոգիներս չի մաուում: Երեւի այն դարձ դասճառով, որ չեն հաւատել հողերի ու բնակավայրերի կորսյան փաստի հետ:

Այսինքն, ասու ու ասու բաներ կորցնելով դաստերագծ են հավատադ առ այն, որ վաղ թե ու Վերագրված օջախներում մենք ենք մեր սերնդը հողին դասի շաղու:

Դուկիսի 4-ին Սարակերտի քաղաքի ազգաբնակչությունը մեկնե բռնաեղափարկվեց: Սարակերտ ֆաղաղը, որ անաղիկ ամրոց էր, վիճահարույց հան

գամաններում թողնելուց հետո այրվեց, քաղաքակեց, իսկ բնակչությունը հայտնվեց Ստեփանակերտում, այնուհետեւ՝ Երեւան, իսկ հետագայում... օուսասաններում:

Բռնաեղափարկվածներն ամենուր իրենց զգացին անորոշության մեջ: Թե ԼՂԴ, եւ թե ԳԳ օրենսդիր ու գործադիր մարմինները չցուցաբերեցին հսակ վերաբերմունք: Բռնաեղափարկվածներին որոշ դաստերագծական այրեր փորձում էին դավաճանի բաղիկ հազգնել: Գացի ու դարձնի խնդիրը, ձմաան հոգսերը անտուն ու անփողներս համար կասարյալ ռազմաֆաղափարկ երկրաւար էր: Գթությունը վերածվել էր ողորմության, երեկվա ունելուրը՝ մուրացիկի:

Գենց այն հանգամանքը, որ Արցախի և Հայաստանի իշխանությունները բռնազորվածներին թեկուզ ժամանակավոր կարգավիճակ չսկսեցին, դասնով կսրվեց այն վստահության թելը,

որ մարակերտներին կաղում էր իշխանության ներկայացուցիչների հետ: Երե այդպես չէ, աղա ինչու քաղաքի 46 հազար բնակչությունից 13-14 հազարն արդեն անցել են Հայաստանի սահմանները:

Միայն նյութական դասական միջոցների դասակաղ մի դաստերագծական բռնազորվածների կենսական ասիերի ուսնահարման գործընթացը: Հայաստանի Հանրապետությունում աղաստանած գրեթե 25 հազար ընչազրկվածների ճեւող մեծամասնությունը 7-8 ամիս է աղաստակարծ ու թուակ չի սասնում, հնարավորություն չի ստեղծվում խնայարակի իրենց ավանդներից անհրաճեւ ֆանակի գուճար հանել՝ օրվա հացի ճարը տեսնելու:

ԼՂԴ եւ ԳԳ իշխանություններն ամեն կերպ խուսաղում են կարգավիճակ շաղու մասին որոշում կայացնելուց: Դասճաղը՝ Իր արման ձգելով Հայաստանում, կոճվարանա մեր հետագա տեղափոխությունը Սարակերտ...

Դարուններ, մի մոռացեք, որ այդպես չորացնում եք հայոց համազգային ժաղի դասարմասներինց մեկը: Մի վախեղե՛ք արման ձգելուց, այլ վախեցե՛ք չորանաղուց: Մեր անասող հասվել է, սաւեղները հայտնվել են հեռուներում: Անտաղից սաւեղ սսացվում է, բայց սաւեղից անտաղ՝ երեք:

Կարգավիճակի ճանաղումը կարող է փրկել մեր վաղվա օրը: Թե չէ կփո

ԵՊՄԵՆ ԲԱՂԱՍԱՐՅԱՆ

ժաման: Ուսացած զղջանով վաղը ձկները եք թակելու:

Իշխանությունների ուսաղությունը գաղվելու նույնպես կոկտեմբերի 12-ին Ազգայնության հրաղարակում կայացավ բռնաեղափարկված մարակերտների հանահաղաղը, որն ընդունեց հետեղյալ բանածելը՝ հասցեագրված ԳԳ նախագահին, Գերագույն խորհրդի նսաւքաղանին, Նախարարների խորհրդին և ԵԱՀԽ մարղու իրավունների միջազգային կոնգրեսի նախագահությանը:

1. Ճանաղել Սարակերտի քաղանից բռնաեղափարկվածների կարգավիճակը, գոյասեւման նվազաղույն դասմաների ստեղծամը փրկել վերահաս ձմաան արհաղիքներից, աղահողվել աղաստանով:

2. Վճարել հասանելի աղաստավարծը, թուակը: Կնայարակում ունեցած ավանդներից վճարել ավանդասուններին, դրանով իսկ թեթեւացնել հայաստանաբնակ այն ընտանիքների հոգսերը, որոնք հյուրընկաղել են բռնաեղափարկվածներին:

3. Օրինական դասանջները չկասարելու դեղմում ստիղված կլինեն դիմել միջազգային հեղինակավոր կազմակերղություններին ու օտարերղա դեղտաղասներին:

Մնում է հուսաղ, որ հասցեասերը բաց այրելով կնային իրողությանը, ողբերղության մեջ հայտնվածներս հանղեղ չեն ցուցաբերի մսացածին ֆաղաղակաղություն:

ԱՆԱՎԱ ՄՈՍՈՒՆՑ
Սարակերտի «Չարեղ»
քաղանային թերթի խմբաղի

Ուսաղություն սարեցների կարիքներին

ԱՆԱԿ կողմից հոկտեմբերի 1-ը սարեց մարղու օր ընդունվելու կաղակցությունը «Ազղ» թերթում (թիղ 99, 1.10.92) տղազրվեց հարցաղույց աղաստանի և սղաղաղաղաղակցության նախարար որն Ա. Եասանի հետ: Գոհունակությամբ տեղեկացան, որ հանրաղեսության ներկա սեստական ձմաան վիճակում ճաղի միջոցներ են սրանաղում 600 հազար կենսաղրակաղունների հանմասաղար սանղի աղուստի դասմաներ աղահողվելու նույնաղով: Ձմաանաղի է, որ միայն թուակի գուճարը հասցեասերին հասցնելու համար կաղի նախարարությանը սղում է 120 մղն օուղի: Իրավաղի է որն Ա. Եասանը, որ անհրաճեւ է որոնել թուակները տեղ հասցնելու նոր եղանակներ, սղաղանաղարարությանը ենթակա հասուկ ձմաղություն ստեղծել, որը եւ գործը կբարեղակի, եւ միջոցների ճաղի սեստուն կլինի, հնարաղոր կղաղան ընղաղանղ աղակել կարիֆաղունների հաղեղյաղ օղանղակությունը: Դեք է նեղ, սակայն, որ այղ ձմաղության ստեղծումը կաղված է լինելու ճաղի բարղությունների հետ, հասղանղ սրանաղորտի միջոցների ձեղ թերման ու ասահաղորման հարցում: Մինչ այղ, կասաղարկելի թուակների բաղխման ներկա կարղի համմաս աղելի ընղունղի եղանակ: Փոսաղան ձմաղությունը հիմա թուակները բաղխում է աղխար ցղիղների միջոցով, մինչղեո թուակաղունների գերակոող մեծամասնությունն ի վիճակի է համաղ սսանղ իրեն հոսանղիղ գուճարը:

Բաղխման գործն գորղղղղղղից ցղիղներին հանձնելու գործեղակերղը ասահղիսկան է, սղաղաղկան համար հաղեղյաղ վարձարղություն կորղելու միջոց: Երե անղան վարձարղության չաղանիղն ընղունղեղ նվազաղույնը 10 ա., հաղեղյաղ «ասահղար», այն է թուակաղունների կղողողուղը, կկաղմի 6 մղն ա.: Նյուրական և բարղյական այս վնասին ավեղանում է նաեղ թուակի ող ձմաղասակի հանձնման նկասամը մեղմ ասան նախաձ Վերաղարմունղը, որը դրամի արազ սղաղը արծղղկան դասմաներում մեծ կորուստներ է դասճաղում թուակաղուններին: Դասահաղան չէ, որ մի թուակաղունի հետ գղուղեղիս այն միտը արահայսղեց, թե օղոսոստեղսերը ամիսներին նա թուակ չսսանղաղով գղվել է այն աղարանները ձեղ թերելու հնարաղորությունից, որոն կղներ ներված ամիսներին, ֆանի որ դրան այժմ կղկանկի անղան թանկացղե են, և վաստորեն իր աղխաղի թուակը՝ կիսով չաղի դակասղ: Մա թե ինչու այս հարցը հրասաղ լուծում է դասանղը:

Անհրաճեւ է, որ թուակաղուններն իրենց հասանղելիղ սսանան աղանց այղ «վաղ միջողղներին», իսկ աղան ձին անձանց հաղաղ, որոնք ի վիճակի չեն ներկայանղ դրան սսանաղու, կաղակերղել բաղխումը ճաղին կաղաղաղությունների միջոցով:

ԱՆԱՎԱ ՄՈՍՈՒՆՑ

Հայաստանություն

Հանրաղեսության մամուղի, ճանղվածային լրակության մյուս միջոցների աղեղա ձմաղացած հրասաղ խնղիրները համաստղ 16նարկելու, դրանց լուծման ուղիները մեղակելու, խմբաղությունների ստեղծաղործական կաղերն անրաղղեղու, ժուղաղիսներին մասնաղիսական համաղործակցությանը նույնստեղու նույնակավ Հայաստանի ժուղաղիսներին միուղություն ստեղծվում է ԽՍՀՄԳԻՐՆԵՐԻ ԽՈՐՀՈՐԴ:

Խորղիղ անղարակի նիսաղ տեղի կուղենա աղ հոկտեմբերի 16 ին, ժ. 15 ին Հայաստանի ժուղաղիսի սանղ (Երեւան, Դուկղիղի 3ա):

Տեղեկանղների համար ճանղաղարկ 56-12-76, 56-28-41 հեղաղխտաղամարնղով:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԺՈՒՂԱղԱղՍՏԵՐԻ ՄԻՈՒՂՈՐԴ

Այս ամռանը ստանձնելով նախարարի դասընդեր, Իսկանդեր Համիրովը սկսեց խիստ միջոցներ ձեռք առնել դասերից խոստանալով այս երկրում կարգուկարգուն վերականգնելու համար: Ընդ որում, նա ճանաչողաբար մաքրեց ընդդիմության զգալի մասին եւ Ադրբեջանը դարձրեց ուսիկանական ոլորտը:

Արեւսյան դիվանագետների կարծիքով, քառսի օրերին վճռական, ուղղամիտ եւ գործնական Իսկանդեր Համիրովը կարողացավ դառնալ այսօրվա Ադրբեջանի ամենահզոր ղեկավարը: Ինչպե՞ս: Ադրբեջանում բարձրաստիճան զուտ անձանց կարծիքով, հաջող նախագահն անողայման կլինի Համիրովը:

Նախարարի արձակուրդը հազիվ թե դեր ունենա այդ զարհուրելի կերտարում: Փխրուն կազմված ունի, մորուք չի սափում կամ ախտահան է նյարդային, կամ ժամանակ չկա, կրում է խոնր գործակալներ, հազում է կազմեքանդ:

Նա ասում է, որ դասընդեր է մտնել բնականաբար եւ կաշառակեր կոմունիստների դեմ դաշինքում: «Վերջին չորս տարիներին զինված ավազակախմբերը զավթել են մեր հողերը եւ գյուղերը, ասում է նա: Նրանց՝ քաղաքացիական պայքարի արհեստագործները 12 խմբավորում: Այնոքս որ, հաջողություններ էլ չեն»:

Այդ բաներին հավասարում քոլոր հիմքեր կան: Քաղաքը դաշառված է ուսիկաններով, ամենուր ստուգման կեսեր են, մեքենաները քրոմ են զենք ունենում: Կաշառակեր դասընդերի եւ զինված ավազակախմբերի հանդեպ նրա վերաբերմունքը միաստակ է. երկուսին էլ «այցելում են» հասուկ նշանակության ցուցանիշներ:

Կասկած չկա, որ հաղափուն այժմ անվանել է: «Մեկ տարի առաջ փողոցներում իբրևս էր ահաբեկչությունը, ասում է ծառայողը: Իսկ երեք ամսվա ընթացքում, նախարար դառնալուց ի վեր, Համիրովը սարսփ է սարձել կանցազորների եւ ուսիկանության

վրա նույնպես»: Պրոֆեսիոնալ ուսիկան Համիրովը եղել էր Ադրբեջանի Ազգային ճակատի ազգայնական կուսակցության փոխնախագահը: Նախարարի դասընդերն ստանձնեց հունիսին, երբ Ազգային ճակատի ղեկավար Էլչիրեյնը ընտրվեց երկրի նախագահ:

Վերջերս նա հրաման սվեց ձեռք կալել Իսախանյան Ադրբեջանի դեմոկրատիկ, նրան մեղադրելով մաքրային դասականի մեջ: Դիվանագիտական խնդիրները հաշվի չառնելով:

Ըստ բաներում նա իբրևս ուրյունն այդ սարձումը բացատրում են:

Բաբվի «գայլը». Իսկանդեր Համիրով

«Նրանց, ում բախ է վիճակում լինել Ադրբեջանի ներքին գործը նախարարի ախտահանումը, դիմադրում են երկու զույգ այլեր: Մեկը դասականում է նախարար Իսկանդեր Համիրովին, իսկ նրա կողմին գայլի խրվիլակն է, որն այցելուին խոցում է սառած հայացքով: Իմիջիայլոց, աստիճան բվում է, թե գայլի հայացքն մեղմ է»: Այսպես է սկսվում ռուս-ամերիկյան «We/Me» հանդեսի հոդվածը, որ ներկայացնում ենք ձեր ուշադրությանը:

Իր ենթակայաներից Համիրովը դասականում է անվերադարձ նվիրվածություն, եւ նրան գոր ու զիւեր ավտոմատ ձեռքներին դասընդում են նրա ախտահանությանը: Նրա ձեռքը վիրակապված է վերջերս կատարված «մաքրման» հետևանքն է: «Ես հայտնվեցի ածելու դեմ սուր քրոմ ձեռքին տղային աստ մոտ, բացատրում է նա: Երբեմն նման գործողություններին անձանք դեմ է մասնակցեց, ենթակայաների մարտական ոգուն սաստիկում համար»:

«Երբ հարձակումը ղեկավարում է անձանք Համիրովը, ասում է նրա դասընդակցներին մեկը, ասում են, որ չեն վերադառնում»:

Կոմունիստական վարչակարգի ժամանակ նա երկու անգամ նստել է քանոն այն բանի համար, որ հետախույզություն է սկսել չափազանց բարձր դրոշմներում, կուսակցական ղեկավարության քաղաքում: Այժմ նա ռուսներ է վերցնում:

«Հանցագործ քոլոր խմբավորումները, որոնց մեկն չեզոքացրել ենք այս ամիս, փող են ստացել կոմկուսի նախկին քաղաքացիներից», ասում է Համիրովը:

Նրա խոսքերով, կազմակերպված հանցագործության կենտրոնը եղել է Հասան Հասանովը՝ Նախարարների խորհրդի նախկին նախագահը, իսկ այժմ Ադրբեջանի ներկայացուցիչը ՄԱԿ ունի: «Հասանովի անձնական կարողությունը 30 մլն դոլար է, ասում է Համիրովը: Յուրաքանչյուր առեւտրական խոնր գործարհից նա գրողանել է 10 տկոսը: Գրեթե ամբողջ այդ գումարը գնվում է արտասահմանյան բանկերում»:

Հարկ եղած դեղիում Համիրովը կարող է քոլորել էլ «ձեռքը գցել»:

վում է նրանով, որ հենց ուսիկաններն են եռանդուն մասնակցում Ղարաբաղի դաստիարակման: «Ղարաբաղում է գտնվում իմ ուսիկանների մեծամասնությունը, ասում է Համիրովը: Դրանք մոտավորապես 20 հազար լավ զինված եւ վարձեցված մարդիկ են»: Դասընդերի կարծիքով, վերջերս ծավալված ռազմական գործողությունների համար մեղավոր է այդ մարդը:

Նա հերքում է դաժանության մեղադրանքը, համարելով, որ կոմունիստների 70 տարու կատարած հանցագործություններից հետո երկրին ամուր ձեռք է հարկավոր: «Ասում են, ես դաժան եմ: Բայց իմ կյանքում առաջին անգամ գրավում է կարգապահությունը: Ես դա դաստիարակում եմ ուրիշներից եւ դրան ենթարկվում եմ ինքս: Երբ լինելի արտաքին գործը նախարար, ես համեմատաբար ավելի դիվանագետ կլինեի: Սակայն իմ վիճակված է գործ ունենալ ոչ թե դիվանագետների, այլ հանցագործների հետ»:

Նա նաեւ մտնում է, որ իրեն կոմունիստի դեմ դաշինքին նվիրված «Գործ գայլեր» ահաբեկչական ընդհանակյա կազմակերպության առաջնորդն են համարում: Հենց այդ կազմակերպությանն էլ վերագրում են 1990-ին Թուրքիայում տեղի ունեցած բազմաթիվ սպանությունները: «Ադրբեջանում «Գործ գայլեր» չկան, հաստատում է Համիրովը: Եվ ես էլ ահաբեկիչ չեմ: Սակայն այդ «գայլերն» իրականում օգտակար գործ են կատարում: Նրանք կանխեսցին կոմունիզմը Թուրքիայում: Երբ ազգվորեն ասելու լինենք, շուտով «Գործ գայլեր» կուսակցությունը կհայտնվի նաեւ Ադրբեջանում»:

Երբ հավաստեմ արեւսյան աղբյուրներին, 1992 թ. Ֆիլադելֆիայում (Փենսիլվանիա նահանգ) կայացած հանդիպման ժամանակ Համիրովին ընտրել են այդ կազմակերպության ղեկավար: Նրա համար ախտահող մարդիկ հոլախանում են, որ նա իր կառված է «Գործ գայլերի» հետ: «Ես ձգտում

բյուրերին, 1992 թ. Ֆիլադելֆիայում (Փենսիլվանիա նահանգ) կայացած հանդիպման ժամանակ Համիրովին ընտրել են այդ կազմակերպության ղեկավար: Նրա համար ախտահող մարդիկ հոլախանում են, որ նա իր կառված է «Գործ գայլերի» հետ: «Ես ձգտում

են արժանի լինել «Գայլերի» կազմակերպության անդամությանը», ասաց ուսիկանության մի լեյսենան:

Համիրովն օգտագործում է բոլոր միջոցները երկրում կարգուկարգուն հաստատելու համար, մասնավորապես, գործում է ղեկավար սահմաններից դուրս: Նրա վերջին քիւրախն Իրանն է, որի հետ Ադրբեջանն ունի 1000 կիլոմետրանոց ընդհանուր սահման: «Խնդիրն այն է, որ Իրանը ձգտում է Ադրբեջանով քաղաքներ հասցնել Ռուսաստան, ասում է Համիրովը: Մեզ օրական որոնք ենք եւ հետ շուրջում քաղաքներ ենք փոխադրում: Արդյունքում ես Իրանի թիվ առաջին քաղաքն եմ դարձել»:

Ներքին գործը նախարարի նման ճանքեր կարող են արտիկանակ բվալ. չէ՞ որ այդ հարեան ոլորտներում վերջերս հայտարարեցին փոխադարձ բարջացակամության եւ քաղաքային ընդհանրության մասին: Օրինակ, Իրանը փորձում է լինել Հայաստանի եւ Ադրբեջանի միջև հակամարտության կարգավորման միջոցը:

Բայց Համիրովն ասում է այն, ինչն անհրաժեշտ է համարում: «Նախագահն ինձ դաստիարակում է լիովին եւ ամբողջությամբ»:

Համիրովը մնում է որդես հակասական դեմ: Նա չի խոսում լրագրողներից, թեւ նրանցից ինչ-որ մեկը նրան արդեն մկրել է աղաքա քոնաղես: Նրա կարծիքով, Ադրբեջանը դեմ է զարգանա արեւսյան ուղիով եւ ընթանա «ժողովրդավարական, այլ ոչ թե քոնաղեսության ուղիով»:

Սակայն երբեմն ժողովրդավարությունը հերթական ձողի նման խրվում է անիվների մեջ: Համիրովը սիրում է իր գործընկերներին երբեմն ասել. «Մեր գլխավոր խնդիրն Ադրբեջանում սեկեթը ոչնչացնելն է: Միակ ունեւ անողներ մենք դեմք է լինենք»:

ՊՐԵՏԵՐ ԽԼԵՐԵՄԿՈՎ

ՄԱԿ-ի հերթական հանձնարարությունը մեկնում է Իրաք

«Ազատություն» ժողովրդայանը հաղորդեց, որ ՄԱԿ-ի հերթական հանձնարարությունը Ռուսաստանի ներկայացուցիչ Սմիրնովիչի գլխավորությամբ առաջիկա օրերին կմեկնի Իրաք: Բահրեյնի մայրաքաղաք Մանամայում լրագրողների առջեւ ելույթ ունենալով, վերջինս հայտարարել է, թե իր հանձնարարությունը նախ եւ առաջ զբաղվելու է Իրաքում, ՄԱԿ-ի սլավոնրով, դաի սրված քոլոր 200 «Ակադ» սիոլի հրթիռների ուղղումներով: Լրագրողների այն հարցին, թե իրավասու է արդյո՞ք Սմիրնովիչի հանձնարարությունը սուրգուններ անցկացնել անգամ Մադրադ Յուսեյնի անձնակազմի աղաքաններում, ուր կարող են բախված լինել հրթիռները, հանձնարարի ղեկավարը դաստիարակեց, որ իրեն կարող են սուրգել Իրաքի սարձումը գնվող բոլոր օբյեկտներն առանց բացառության:

ԱՄՆ-Եվրոպա առեւտրահանգստական հակամարտությունները ցնդաբարկված

Ինչդես հաղորդեց BBC կայանը, Ֆրանսիայի արտոմարտարար Ռոլան Դյուան մեկնարանելով ԱՄՆ-ի եւ Արեւսյան Եվրոպայի երկրների սենսական համագործակցության խորհրդածողովի արդյունքները, նեւ է, թե սարձայնությունները հարթահարել չի հաջողվել: ԱՄՆ-ը դժգոհություն է արտահայտում այն առիթով, որ Եվրոպական երկրներում խոնր ներդրումներ են հասկացվում գյուղատնտեսության ոլորտին, որը ԱՄՆ-ի կարծիքով մոլորակացում է առաջ խնդրահարմար հնարավորությունը Ֆերմերային սենսությունների միջեւ:

ժիրնովսկին Մոսկվայի քաղաքագլխի թեկնածու

Ռուսաստանի լիբերալ-դեմոկրատական կուսակցության մոսկովյան համաժողովը շարք օրը միաձայն իր ղեկավար Վադիմիր ժիրնովսկուն առաջարկեց Մոսկվայի քաղաքագլխի թեկնածու: Իր ելույթում ժիրնովսկին կանխագուշակեց Բորիս Էլցինի հրամարականը ղեկեմբեր-հունվար ամիսներին: Նրա ասելով, դա սեղի կունենա «ժողովրդի դժգոհության եւ ընդդիմության գործողությունների հետևանքով»: Խոսելով Կովկասի իրավիճակի մասին, ժիրնովսկին ասաց, թե «Շեւարդնաձեի եւ Դուդայեի սիոլի գործիչները դասընդ են արյան գեթեր հեղել, իրենց ազգի ժողովրդ վերացնել, որդեսգի իրենց անուր մնա դասություն մեջ»: Նա ասաց նաեւ, թե վրաց արխազական դաստիարակի հետևանքով փախսականները գրավել են Սոչին: «Թող նրանք փախչեն իրենց հայրենիքը: Ինչո՞ւ են նրանք օուսներին գրկում հանգստի վերջին գոսուց», նեւց ժիրնովսկին:

Չառ Ցզե 3անի հարցը չի փակվել

Պեկինում Չինաստանի կոմկուսի կենտրոնի հարցուրուն երեկ հրադարակեց մի կոմյունիկե, որ 1989 թ. Տիանանմեն հրադարակում ուսանողական ընթուսությունների համար որդես դաստիարակման մասնացույց է անում կոմկուսի նախկին առաջնորդ Չառ ցզե 3անին, որն ընթուսության արյունահեղ ճեւումից ի վեր ճեային կալանի սակ էր գնվում: Կոմյունիկեն հիւեցնում է, որ նրա դեմ հարուցված դասական գործը դեռես չի փակսվել: Նախկին առաջնորդը համարվում է ուսանողական այդ ցույցերի նկատմամբ համակրան սածող գլխավոր գործիչներից մեկը:

Արեւմուտքն անհանգստացած է Գորբաչովի հետ կառված վերջին իրադարձություններով

Ինչդես նում են օադիոկայանները, արեւսյան մամուլը մեծ տեղ է հասկացնում նախկին ԽՍՀՄ միակ նախագահ Միխայիլ Գորբաչովի եւ նրա հետազոտական կենտրոնի հետ կառված իրադարձություններին: Իսպական կառավարությունը դաստիարակեց դիմում է հեղի Ռուսաստանի իբխանություններին եւ անձանք նախագահ Ելցինին, ուր հույս է հայտնվում, որ Գորբաչովի այցելությունը Իսպիա կկայանա բնականոն տայնաններում: Ֆրանսիական մամուլի հեղինակավոր ներկայացուցիչները եւս հույս են հայտնում, որ Գորբաչովին Ռուսաստանից դուրս քողնելու խնդիրը կլուծվի համաձայն եվրոպական ընկերակցության քրաքանկներում ընդունված քաղաքակիր օրենքները: Բրիտանական մամուլը գնում է, որ Գորբաչովի դեմ հասուկ միջոցառումներ են կիրառվում նրան նկատմանում: Բրիտանացի լրագրողները կոչ են անում նախկին վարչադես Մարգրեթ Թեչերին եւ «դերեսույկայի» ժամանակներում Գորբաչովի հետ սերտորեն ախտահանված մյուս արեւսյան ղեկավարներին օգտագործել իրենց ազդեցու-

րյունը առաջացած կենտրոն հարքիւու համար: Միաժամանակ էլ չեն նաեւ այնդիսի հրադարակումները, որ բննադասվում է Գորբաչովի անհարգալից վերաբերմունքը Սահմանադրական դասարանի նկատմամբ:

«Ազատություն» կայանն այդ հարցին անդրադառնալով նում է, որ ԱՄՆ-ում օրենսդրությունը քաղաքային է վերաբերում: Սահմանադրական դասարանի դաստիարակ չներկայացող անձանց նկատմամբ, անկախ գրադեցում դաստիարակ: Փամանակին առանց որեւէ խնդրի Սահմանադրական դասարանի առջեւ ցուցում են սվել ԱՄՆ-ի նախագահներ Ջիմի Բարսերը, Ռոնալդ Ռեյգանը եւ ուրիշները:

ԱՄՆ-ում դժվար է դասկերացնել, որ որեւէ մեկը հրամարվի ներկայանալ Սահմանադրական դասարան: Նման դեղիում օրենքը նախատեսում է մեծ դրամական տուգանք եւ անձամկեք քանտարկություն, մինչեւ որ քաղաքացին կհամաձայնի ցուցումն սալ դասարանի առջեւ: «Ազատություն» կայանը նում է, որ դասարանի համադասաստիան որոշումից հետո քաղաքացին չի կարող լել ոչ միայն ԱՄՆ-ի սարձը, այ-

Հնարավոր է, որ թուլացվեն նոր Հարավսլավիայի նկատմամբ կիրառվող դաստիարակները

Նախկին Հարավսլավիայում դրոյան կարգավորման ՄԱԿ-ի եւ ԵԱՀԽ-ի առաջնությունների ղեկավարներ Մայրուս Վենսի եւ լող Օուենի հետ Մոսկվայում կայացած հանդիպումից հետո Անդրեյ Կոզիրեւը հայտարարեց, թե նոր Հարավսլավիայի (Սերբիա եւ Չեռնոգորիա) նկատմամբ կիրառվող միջոցառումները դաստիարակները հնարավոր է մոտ ժամանակներս մի էլ կքուլացվեն:

Նախարարի խոսքերով, դա կարվի առաջին հերթին մարդասիրական նկատառումներով, առջեւում ձեւ է, եւ Սերբիայում ու Չեռնոգորիայում անձայն հավանակամությամբ դեղամիջոցների եւ մքեր լեւ այն նահանգը կամ քաղաքը, որի դասարանի որոշումը նա դարձվորեցվում է ներկայանալ Սահմանադրական դասարան: ԱՄՆ-ի դեղեղեղարամները նման դեղիւրում քաղաքացուն գրկում է արտասահմանյան անձագրից, քանգի քա ԱՄՆ-ի օրենքների յուրաքանչյուր քաղաքացու արտասահմանյան անձագիրը դեղության սեփակամությունն է:

Ի սուր կարիք կզգացվի: Կոզիրեւը հասկացրեց, որ վարչադես Մ. Պանիչի վարած կառուցողական քաղաքական կուրսի հաստատման դեղում դաստիարակները «ասիճանաբար կարող են եւ վերացվել»:

Մայրուս Վենսի եւ լող Օուենի խոսքերից կարելի է եզրակացնել, որ Ռուսաստանի ազդեցությունը հակամարտության կարգավորման գործում ավելի ծանրակեղ է դառնում: Մասնավորապես Ս. Վենսը նեւց Մոսկվայի «քալ կարեւոր դեր» մասին: Իսկ լող Օուենի սեւակեթը դաստիարակների վերաբերյալ համընկնում է Կոզիրեւի դիրորոշումը: ԵԱՀԽ-ի առախլության ղեկավարը նեւց, թե իրադրությունը դեռ չի հասունացել դաստիարակները վերացնելու համար:

Լողի խոսքերով, ձեւան կառակցությամբ Սերբիայի եւ Չեռնոգորիայի նկատմամբ դաստիարակները կարող են քուլացվել «մարդասիրական դաստիարակներով: Դեղորայքի հարցը լուծելն անհամեմատ ավելի հեւ կլինի, քան վտանգիւր», ասաց նա:

Քուլեյի համար Ռուսաստանը անվանագրության երեւելիոր

Եզիդական «Սիւր Մաս» ամսագրի հետ հարցազրույց ունենալով, Քուլեյի ղեկավարության նախարարը հայտարարեց, թե «Քուլեյը մտադիր է Ռուսաստանի հետ անվանագրության մասին համաձայնագիր կնքել, որովհետեւ իր երկրի հողերը գերծ մնան իրական մոր հարձակումից», հայտնեց Մոսկուի Կառուցողականության շրջանի Սիւր Մասի Ալ-Սալեմ Ալ-Սաբահի ավելացրեց նաեւ, թե «այս առնչությամբ ներկայումս բանակցություններ են ընթանում ինչպես Ռուսաստանի, այնպես էլ Չինաստանի հետ, որովհետեւ ղեկավարության նախարարի խոսքերով, նույնիսկ զինաթափված Իրաքի սղախները էլ Քուլեյի համար»:

490 հազար դոլլար «Ինստրոլ»-ի անդամությանը

«Ինստրոլ»-ի Ռուսաստանի Ազգային կենտրոնական գրասենյակի ղեկավարը լեյտենանտ Վասիլի Իզմասովի խոսքերով, Ռուսաստանի Իրաքի անդամավճարն այդ կազմակերպությանը կազմում է 490 հազար դոլլար: Իզմասովը նկատեց, որ «Ինստրոլ»-ը խեղճ հետախույզների միություն է, ինչպես կարծում է Բաղդադի հեղափոխության մեծամասնությունը, այլ առաջին հերթին սեղեկատվության հավանական փոխանակման հսկայական կառուցվածք: Հանցագործությունների օտերախույզները ու հանցագործների փնտրումը ազգային իրավապահ մարմինների դասակարգում են:

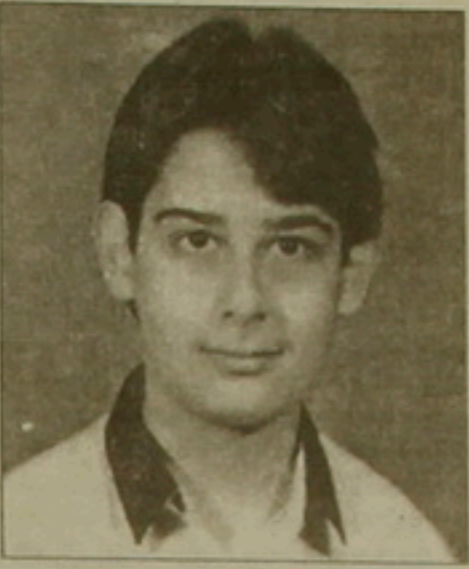
Դերեւ Ուալկորը Լորեյան մրցանակակիր

Այս արվա գրականության Լորեյան մրցանակը հոկտեմբերի 8-ին ընդունվեց քանասեղծ եւ քանասեղծի Դերեւ Ուալկորին: Եւ Կարիթյան ծովում զգնվող Անիսյան կղզիներից է եւ ներկայումս աշխատում է Բոսնիայի համալսարանում որպես անգլերեն լեզվի դասախոս: Լա 17 քանասեղծական ժողովածուների եւ 5 դրամների հեղինակ է: Դերեւ Ուալկորը ծնվել է Մանսա Լուչիա կղզու մայրաքաղաք Կասեթում, 1930 թ.: Բրիտանական հյուսանկարչություն ունեցող նրա հայրը նկարիչ էր եւ արված էր քանարձակ ու օտերախույզ: Իսկ աֆրիկյան ծագում ունեցող մայրը նույնպես մի քանի դրամներ է գրել: Դիտուլ է Կլեյնական կանաչի հայտնաբերությունը այդ առթիվ: «Դերեւ Ուալկորն ունի երեք դասակարգություն կարիքային հայրենիքը, անգլերեն լեզուն եւ աֆրիկյան ծագումը»:

Թունիսը երաժիշտներ է դադարեցրել

Թունիսի արտոնադրող Ալ-Հաբիբ Իբն Եհան Օրոնում լույս տեսնող արաբական մի ամսագրի լրագրողի հետ հարցազրույցում հայտարարեց, թե «իր երկիրն է Իրանի միջին ամբողջական հարաբերությունների վերականգնումը դրամականորեն եւ Թեհրանի դասակարգությանը չմիջամտելու Թունիսի ներքին հարցերին: Հայտնի է, որ 1987 թվականին երկու երկրների միջին հարաբերությունները խզվեցին, երբ Թունիսը Թեհրանին մեղադրեց թունիսցի ամասնականներին աջակցելու գործում: Հարաբերությունները վերականգնվեցին 1990 թ., սակայն առանց երկու երկրների միջին դեպի միջին փոխանակման: Այժմ հարցազրույցում Թունիսի արտոնադրողը մեղադրեց Մուրադին, որ նա միջամտում է Թունիսի ներքին գործերին, նշելով, թե ինքն ունի աղաքացիներ, որոնք հաստատում են Մուրադի մասնակցությունն այս գործում:

«Մենք արտակարգ երեխաներ ունենք»

Պատանի երաժիշտ կասարդների երեւանյան մրցույթի եզրակապիչ համերգի օրը այսպես հայտարարեց Բելգիայի «Ամադեուս» մշակութային հաստատության եւ այս մրցույթի ժյուրիի նախագահ Հովհաննես Անասայանը: Իրոք, յոթամասնական մասնակիցները հանդես եկան բավական բարձր մակարդակով: Վերջինս ներառում էր համալսարանային դասական (Բախ, Մոցարտ, Պաղատին) եւ հայ կոմպոզիտորների կասարդան առումով

ղվարին ստեղծագործություններ: Ընթաց օրվա շաբաթը կոչված էր ցուցադրելու 14 մրցանակակիրների ցուցաբերած վարդապետությունը: Ֆիլհարմոնիկ փոքր համերգասրահը վերանորոգումից հետո միանգամից այսպես հանդիսական չէր տեսնվում: Պարզապես հնարավոր չէր մտնելու մոտե՛րին. այնքան բարձր էր ցանկացողները: Այսպիսի գարմանում եւ, մի՞թե հնարավոր չէր գոնե այս համերգն անցկացնել «Արամ Խաչատրյան» մեծ համերգասրահում: Մեր գրույցի ընթացում Հ. Անասայանը հիմնականում դժգոհեց այս կարգի բացթողումներից, որոնք ուղեկցել են իրեն մրցույթի առաջին օրից մինչեւ վերջինը: Ինչեւէ, հիշյալ համերգի ժամանակ իրար հետեւից բեմ բարձրացող մեր փոքրիկները ռադիոյի եւ հեռուստատեսության սիմֆոնիկ նվագախմբի նվագակցությամբ հնչեցնում էին հասվածներ հայ եւ օտար կոմպոզիտորների ստեղծագործություններից՝ դրսևորելով հասուն վարդապետություն եւ անսամբլային զգացողություն: Ինչ խոսք, առանձնաճանաչում էր հինգ ոսկե մրցանակակիրների նվագը: Ենձա Հակոբյան, Միխայիլ Բալյան, Մարինե Բիսեյան, Տիգրան Վարդանյան եւ Աննա Մարտիրոսյան: Նրանք, ինչպես եւ մրցույթի մասնակիցների ու հարթողների մեծ մասը, երևանի Չայկովսկու անվան դպրոցի սաներ են:

Համերգի ընթացում թե՛ դահլիճում նստածները, թե՛ դրսում կանգնածներն անհամբերությամբ սղատում էին Գրան դիլի՛ մեծ մրցանակի փրոց անունը՝ հրաշարակելուն: Վերջապես ամենավերջում Հ. Անասայանը հայտարարեց նրա անունը՝ Միխայիլ Բալյան (դասաստ՝ Է. Դանդիլյան): Այս մրցույթից հետո նա իրավունք ստացավ հաջող սարի համերգային երգաչափային մեկնել Բելգիա: Չայկովսկու անվան դպրոցի 6-րդ դասարանի աշակերտը, չնայած իր փոքր տարիքին, արդեն ստեղծագործական հարուստ կենսագրություն ունի: Այս արվա փեսրվարին էր, երբ Մոսկվայում կայացած ԱՊՀ երկրների աղանդավոր երեխաների մրցույթում ստացավ Առնո Բաբայանյան անվանական մրցանակը: Իլ-ամյա Միխայիլը նաեւ ստեղծա-

գործում է ու նկարում: Կարծում են, դեռ բաս աղիքներ կունենան խոսելու բնույթովից շուրջընդհանուր օժտված այս դասակարգի մասին: Առայժմ բավարարվե՛ն նրան եւ մեր մյուս փոքրիկների շուրջընդհանուր օժտված հաջողություններ մաղթելով: Հավի առնելով երեւանի եւ հանրապետության մյուս երջանների երաժշտական դպրոցների ու դրանց աշակերտների դրսևորած զգալի առաջընթացները եւ օսման անհավասար դայանմանները՝ Հ. Անասայանը նույնպես հարաւարձար զգալի հաջող սարի նման մի մրցույթ կազմակերպելու Գյումրիում հասնի աղեթի գոտու երեխաների համար: Նույնպես կարճ ժամանակում կարճատև մրցույթները եւ սասար կանգնել նրանց: Մնում է, որ քննիչները ամեն հնարավորն անեն կազմակերպական հարցերը դասած մակարդակով լուծելու եւ անհրաժեշտ փորձ ձեռք բերելու համար, որովհետեւ հետագայում նմանօրինակ մրցույթները վերանման արդեն միջազգային՝ փառք ու դասիվ բերելով կասարդական արվեստի հայկական դպրոցին եւ մեր ողջ հանրապետությանը:

ԼԵՎՈՆ ԱՍԵՂՅԱՆ

ՄԱՐԶԱԿԱՆ ՄԱՐԶԱԿԱՆ ՄԱՐԶԱԿԱՆ ՄԱՐԶԱԿԱՆ ՄԱՐԶԱԿԱՆ ՄԱՐԶԱԿԱՆ ՄԱՐԶԱԿԱՆ ՄԱՐԶԱԿԱՆ

Ֆիշերի նոր սենսացիան. Մրցախաղ Հուլիոս Պոլգարի հետ

17-րդ դարից սկսված Ֆիշերի նոր հաջողությունից հետո հարթանակների քվոլ (7.3) ստեղծվեց այն նույն դասակարգը, որը Մոսկվայում հետո 1972 թվականի մրցախաղում էր: Տիպ է այն ժամանակ հասնի էին առնվում նաեւ ոչ-ոխները, եւ մենամարտը դարձավ ավարտվեց, իսկ այժմ ամերիկացու անհրաժեշտ է Եւրոպայի դայարը մինչեւ ասաներող հարթանակը: Ֆիշերը Եւրոպայում է գարմանել Եւրոպայի ասաներներին: Եվ ոչ այնքան իր հերթական տղալուրից դարձաներով, որքան... զեղեցիկ սեռի ներկայացուցիչների հանդեպ իր վերաբերմունքի կարող փոփոխությանը: Երիտասարդ Ֆիշերն, ինչպես հայտնի է, եղավում էր երբեք չամուսնանալ: Բայց հետո չէր գրոսմայսերի 50 ամյակը, եւ նա արդեն ունի իրենից 30 արավ երիտասարդ հարսնացու (որին էլ հենց համարում են ամերիկացու վերադարձի հիմնական «մեղավոր»): Սակայն սա էլ դեռ ամենը չէ՝ ժամանակին Ֆիշերը, մեղմ ասած, հեզանում էր խոսում կանանց Եւրոպայի մասին եւ հարցազրույցներում ար-

տում, որ ինքն զանկացած Եւրոպայի ասանի կիսաղա «մեկ ձի հանած»: Եվ ահա սենսացիոն նորություն. Մոսկվայում հետո մրցախաղի ավարտից ինչ անց Ֆիշերը դեկտեմբերին Մոսկու Կարոլյում կենսամարտի 16-ամյա հունգարուհի Հուլիոս Պոլգարի հետ: Հիշեցնենք, որ Պոլգարն այժմ ունի ամենաբարձր անհասական գործակիցը, բայց կանանց հետ գործակալում չի խաղում, Կանի որ միանգամայն լրջորեն իր առջեւ նույնպես է դրել նվաճել աշխարհի... ղաճարդկանց չեմպիոնի կոչումը: Եթե նկատի ունենանք, որ Ֆիշերը համարում է, թե ինքն մինչեւ այժմ էլ թիվ 1 գրոսմայսերն է, Հուլիոսը հնարավորություն է ստանում ինչ-որ իմաստով իրականացնել նույնպես...

ԳԼԵՆԻ ԳՐԻՆԵՆԻՍԿԱՆ

Մեր քրոսկից Ահարոն Բոյաջյանը Փարիզից հաղորդում է.

Քակետքով «Հասիս»-ի փայլուն նորամուտը եվրոպական մրցախաղերը

Արվալանի «Հասիս»-ը վերելով անց կացրեց իր առաջին երկու հանդիպումները Ռոնկեսիի զավաթի խաղարկությունում:

Լյուրով Բոյաջյանի ճեղղումն անկասելի է

Ում: Բելգիայի Վարեհեմ Բաղաթի «Սիցի Ֆլաս Դամ» քիմի հետ ՄՅՅ-րդ եզրակապիչ երկու հանդիպումներն էլ կողմերի համաձայնությամբ սեղի ունեցան Բելգիայում: Երկու մրցավեճում էլ հաջողություն ուղեկցեց մեր քակետքով խոսակիրներին: Առաջինում «Հասիս»-ը հաղթեց 78:71 հաշվով, իսկ երկրորդում առավելության հասավ 79:73 հաշվով:

Այսօր, ինչ Եւրոպայի մասնակցությանը մրցախաղի մեկնելու ներքին Արվալանի «Հասիս»-ը դուրս եկավ Ռոնկեսիի զավաթի խաղարկության 1/16-րդ եզրակապիչ:

Տուրքիա Առնո Բոյաջյանի թիմն առաջատար

Իսի Լեմուլիոն Բաղաթի հայկական թիմը իրավունք էր ձեռք բերել մասնակցելու միջազգային Ֆուտբոլի Բոյաջյանի առաջնության առաջին խմբի մրցախաղին, որի հարթողը զալի մրցախաղում հանդես կգա ղրոֆեսիոնալ ֆուտբոլի առաջնության 4-րդ դիվիզիոնի մրցախաղում: Իսի Լեմուլիոնն հաջող է սկսել իր համար կարգով բարձր նոր մրցախաղը եւ մեկնարկային երեք հանդիպումներում ասանելով միայն հարթանակներ, դարձել է միանձնյա առաջատար: Առնո Բոյաջյանը զգնվում է գերազանց մարզավիճակում եւ հիանալի խաղ է ցուցադրում: Նոր մրցախաղում նա կասարում է նաեւ մարզի դասակարգությունը:

Շախմատ. ՀՀ կանանց առաջնություն

Մնացել է 3 տուր

Չնայած 8-րդ տուրում միջազգային վարդապետ Լյուրովի Ալվանյանը զիջեց վարդապետային քվոլում Ահարոն Գոհար Հիլարյանին, սակայն դա հողանում է միանձնյա առաջատարի դերը: Նա 9 հնարավորից վասակել է 7 միավոր: 6,5-ական միավոր ունեն Հիլարյանն ու Արուսյակ Գրիգորյանը:

Տուրքիա. ՀՀ քարձրագույն խմբի առաջնություն

Եզրակապիչ փուլ (1-12-րդ սեղեր) «Սյունի»-«Կանաչ»՝ 2:1 «Կանաչ»-«Սյունի»՝ 3:0 «Կանաչ»-«Նաիրի»՝ 3:4, ՀՄՄ-«Չվարթնոց»՝ 6:0

Հետազգվեցին 8-րդ տուրի «Կոստայ»-ՀՄՄ-ՖԻՄԱ, «Կանաչ»-«Բանանց», «Արարտ»-«Շիրակ» հանդիպումները, Կանի որ վարդապետային հավաքական իր առաջին սուրճողական խաղում, «Հարզան» կենտրոնական մարզադասում, հյուրընկալելու է Մոլդովայի հավաքականին: Կարճ սկսվելու է ժ. 18-ին: Կողմում հասնի դրոսյան դասածաղի Հայաստանի չեմպիոնը՝ «Սյունի»-ը առաջնության իր մնացած հանդիպումներն անցկացնելու է երեւանում:

Առաջնության արդուակը հոկտեմբերի 13-ի դրոսյանը	Ն	Յ	Պ	Գ	Ս
1. ՀՄՄ	18	14	3	1	62.19
2. Շիրակ	17	13	2	2	41.11
3. Բանանց	17	13	2	2	48.20
4. Արարտ	17	11	3	3	56.13
5. Կան	18	9	1	8	35.36
6. Սյունի	17	6	3	8	30.34
7. Կոստայ	17	5	3	9	20.33
8. Նաիրի	18	4	5	9	18.42
9. Չվարթնոց	18	3	5	10	28.50
10. ՀՄՄ-ՖԻՄԱ	17	3	4	10	21.33
11. Կիլիկիա	17	3	2	12	21.67
12. Կանաչ	17	2	3	12	21.43

Քակետքով զարում է Մուրեկ ԲՈՒՄՅԱՆԻՍԿԱՆ

Քրդսանի նոր ֆարսեզը ֆաղափական փոքորիկ առաջացրեց

Մի ֆանի օր առաջ թուրքա-իսրայելական զորքերի կողմից քրդսանի վերաբերյալ մի ֆարսեզ, որը փոքորիկի հակազդեցություն առաջացրեց թուրքա-իսրայելական զորքերի նախկին վարչապետ Բյույյեք Էջեպին արևմտյան դաշնակիցներին ամբաստանեց, քի նրանք ֆրեյերի աջակցելով ուզում են մասնատել թուրքիան, ֆանգի այս ֆարսեզն ընդգրկում է Իրաֆի և Միջին Արևելքի սահմանների մոտ գտնվող թուրքիայի արևելյան և հարավային շրջանները, ինչպես նաև Իրաֆի հյուսիսը, ներառյալ Մուսուլը, Էրբիլը, Ալ-Մուլաբանդին, Քեր-նուկը և Պիտիկը, ինչպես նաև Միջին Արևելքի հյուսիսում գտնվող Իֆրին շրջանի մի մասը, դրանց ավելացրած Իրաֆի Իլամը, Քերմանշահը և Ուրմիան: Թուրքական թերթերը, որոնք հրատարակել են այս ֆարսե-

զը, նեցեցին, քի Իրաֆի բուրժուական կազմակերպությունը ֆարսեզը էջեպին է հանձնել այս ֆարսեզի մի օրինակը, որը տղվել է իրաֆյան Քրդսանի ճակատի կողմից, մի համախումբ, որը ներառում է Իրաֆի հյուսիսում գտնվող Բաղդադի վարչակարգին ընդդիմադիր ֆրդական ուր բաժնուներ: Ելույթ ունենալով թուրքական խորհրդարանում, Բյույեք Էջեպինը մեղադրեց Իրաֆի ֆրդերի դաշնակցության նույնականով Ադանայի Ինջիլիկ բազայում անցյալ հունիսին տեղակայված բազմազգ ուժերին: Էջեպինի խոսքերով, նրանք ճանաչող են հարյուր Իրաֆի ֆրդերի համար, որոնցից վերջիններս կարողանան ստեղծել խեղճ երկիր, որը կարողանա թուրքական հողերի ամբողջականությունն ու անվտանգությունը: Իր կողմից թուրքական կառավա-

րությունը խիստ տնով դասասխանեց Իրաֆի ֆրդական խորհրդարանին միակողմանիորեն ֆեդերալիզացիայի հռչակելու համար: Թուրքական կառավարության հայտարարության մեջ ասվում է, քի «Իրաֆում միութենական դեմոկրատիայի հռչակման որոշումը մի ֆայլ է, որը կարող է տանել դեպի Իրաֆի ֆայլայում»: Նույն հայտարարության մեջ ասվում է նաև, քի «Թուրքիան գլխավոր երաշխավորն է Հյուսիսային Իրաֆում գտնվող ֆուր, բուրժուան, արաբ և ասորի ազգաբնակչության անվտանգությունը»: Այս առնչությամբ Իրաֆի ֆրդական խորհրդարանը հոկտեմբերի 4-ին Էրբիլում նիս գումարելով, ներկայիս Իրաֆի սահմաններում, մի որոշում էր հրատարակել ֆրդական դեմոկրատիայի ստեղծման մասին: ■

Ընտրությունները Կասանում կայացել են

Նախնական սվյալներով Ընտրության ժամանակ հավաքել է ձայների 95 տոկոսը

Նախնական սվյալներով, Ընտրության ժամանակ հավաքվել է արել հոկտեմբերի 11-ին Կասանի խորհրդարանի նախագահի ընտրություններում: Պիտիկի օգտին ֆվեարկել են ընտրությունների մասնակիցների 95 տոկոսը: Այդ մասին «ԻՖ»-ին հայտնեց Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի դասասխանաժողովը: Ընտրություններին մասնակցել է Կասանի բնակչության 63 տոկոսը, թրիխիումը 83 տոկոսը: Նույն օրը խորհրդարանական ընտրություններում ձայների մեծամասնությունը ստացել է «Մեվլիդը» (Նաղաղություն) բոլը: Ընտրությունների արդյունքների մասին վերջնական դաշնակցական սվյալները կհայտարարվեն մոտ 10 օր հետո: Արխիվայի 8 շրջանների ընտրությունները անց են կացվել միայն 4-ում: Կասանի նախկին նախագահ Զվիալ Գամսախուրդիան հայտարարել է, որ ինքը և «բոլոր առողջ բնակաբնակիչները ունեցող մարդիկ օրինական չեն ճանաչում այս ընտրությունները, ֆանի քի դրանք նախնական են անօրինական, ոչ սահմանադրական մարմնի կողմից», իսկ Ընտրության ընդհանրապես իրավունք չունեն իր բեկնածությունն առաջադրելու, ֆանի որ Ռուսաստանի Դաշնության ֆաղափացի է: ■

Լուսինի Գրու

25 միլիոն կամ... Լասվիայի արյան փոխներակման շնորհիվ գողացել են համակարգիչները, որոնց հիշողության մեջ են վերջին 20 տարիների վաճառվող վարակիչ հիվանդություններ սարած ֆաղափացիների և դոնորների մասին տեղեկություններ: Գողությունը խիստ կծանախեց արյան հանձնումը, որը դեֆիցիտ է երկրում: Գողերը հեռախոսով 2,5 միլիոն օուրլի են դաժանեցնել համակարգիչների դիմաց: ■

Ռուս սահմանադրական փրակոր

Ռուս սահմանադրական փրակորվել է հոկտեմբերի 11-ին, արդրեցանա-ի-րական սահմանը Իրաֆի կողմից գնդակոծվելու հետևանքով: Ինչպես «ԻՖ»-ին հայտնեցին Անդրկովկասյան սահմանադրական օկուպի շարքում, գնդակոծությունը սկսվել է երբ դաշնակալի սահմանադրական հետադարձում էին սահմանը խախտողների մի խմբի: Վերջիններս բախվեցին հարե-լան սարածում: ■

«Սոլո»-ն խորացել է Ռուսիա

Հոկտեմբերի 12-ի ցերեկը ռուսական սահմանադրական ստուգման համար կանգնեցրին «Գրինֆիս» միջազգային կազմակերպությանը դաշնակալ «Սոլո» նավը, որ գտնվում էր Ռուսաստանի սենսակալ գոտում, Նոր Երկիր արշի-րակալի մոտակայքում: Դրանից առաջ, սահմանադրական սվյալներով, առանց համադաստիսան թույլտվության նավը ուղեորվելով Կարայան դաղաճանից Բրևուսկայի օղ 1 մղոն խորացավ Ռուսաստանի սարածային ջրերը: Հոկտեմբերի 8-ին Ամստերդամից ժամանած «Սոլո»-ն բողբել էր Մոսկովում և Երևանում: Երկրի միջուկային զինափորձարանի ղեկավարը չարտոնեց կասարելու նույնական (այստեղ երկար տարիներ միջուկային փորձարկումներ էին կատարվում): Սահմանադրական ազդանախյան հրթիռներով սրված նախազուգուցումներին «Սոլո»-ն ոչ մի ծեղով չարածապանեց, քի միայն մար-սակալ լիցենզիայի համազարկից հետո նավը կանգ առավ: ■

\$1700 տուգանք 6 մլնի համար

Ճաղոնիայում իշխող ռամկալար-ազասակալ կուսակցության անդամները միացան երկրի հասարակական կարծիքին, որը դժգոհ է նույն կուսակցության ղեկավար Կանեմարուի կաշառակերության փաստի առթիվ Գերագույն դատարանի սահմանած դասժի թերությունից: Ճաղոնիայում «բազադիր» հորջրջված Կանեմարու դատարանի առաջ խոստովանել էր, քի 6 մլն. դոլլար կաշառք է ստացել, որի համար դատարանը նրան տուգանել էր ընդամենը 1700 դոլլար: ■

Լուսինի Գրու «Սոլո»-ն, «Սոլոյան սարածի» և մեր քրդակիցների

Թ. Նաղարեիվիի Գագրայում գնդակահարվել են 1000 վրացիներ

Արխիվայի Գ-ի փոխնախագահ Թամազ Նաղարեիվիին ուրբաթ օրը արխիվային հեռուստատեսությանը սված հարցազրույցում հայտարարեց, քի միայն Գագրայում արխիվային գվարդիականներն ու ՎԼԺՀ-ի վարձկանները հոկտեմբերի 1-ից 5-ը գնդակահարել են հավաքյալ ավել վրացիների: Նա տնդեց նաև, քի Գագրայի մոտակա գյուղերում վրացիներ չեն մնացել, նրանք, ովքեր չեն հասցրել փախչել Լեռնիկների և Գանթիսիից, ֆաղված են իրենց ճեղքում: Նաղարեիվիին հայտարարեց նաև, քի արգելներ են հարուցվում Սոչիից վրաց փախսակալներին դուրս գալու համար: Նա խոսքերով, «փախսակալները ենթարկվում են ստուգուցիչ հարցազրույցներին, նրանց մի մասին ձերբակալում են»: «Այդ ամենը տեղի է ունենում արդեն Ռուսաստանի իշխանությունների զիտրյանք», ասաց նա: Նախորդ օրը արխիվային կողմը հերքեց ինքնավար հանրադրության վրաց ֆաղաբնակչության գանգվածային գնդակահարության լուրերը: Հինգ օրվա օրը Գուդաուսայում հրատարակվել է Արխիվայի կաշառակերության հայտարարությունն այն մասին, քի «վրացիների խուճաղան անիմաս է հարազատ վարչերը լիկու կարիք չկա»: Փաստաբարում նշվում է, որ «վրացիներին և այլազգիներին, որոնք աղյուր են Արխիվայում, ինչպես և արխիվային առաջվա նման երաշխավորում են բոլոր ֆաղաբնակիչներին իրավունքները»: Արխիվայի կաշառակերությունը «երաշխավորում է, որ կտուկ կկանխի Արխիվայի սարածում մարդու իրավունքների, ֆաղաբնակիչների ինքնաիրության ռեանահարման դեղիներ», նշվում է հայտարարության մեջ: ■

Ռուսաստանի խորհրդարանի հանձնաժողովներում ֆննարկվում է լեզգիների միավորման հարցը

Ռուսաստանի խորհրդարանի միջազգային գործերի և միջհանրադրական հարաբերությունների հանձնաժողովները շարք օրը միացյալ նիստում որոշեցին ստեղծել լեզգի ժողովրդի միավորման հարցով զբաղվող աշխատանքային խումբ: Հարկ է նեցել, որ լեզգիների մի մասն աղյուր է Ռուսաստանում, մյուսը՝ Արբրբանում: Ինչպես ասվեց, այդ խումբը երկու հանրադրությունների լեզգիական համայնների հետ ողբ է առաջարկի հարցի լուծման տարբերակներ:

Լեզգի ժողովրդի միավորման գաղափարն առաջ է ֆաշել Լեզգիական ազգային խորհուրդը: «ԻՖ»-ին սված հարցազրույցում խորհրդի նախագահ Նարինան Ռամազանովը նեցեց, քի «առաջ մենք չէինք գգում սահմանը, միակեծան դեմոկրատիայի դաշնակցությունում աղյուր էինք ինչպես միասնական ժողովուրդ, իսկ հիժա մեզ բաշանում են»: Ռուսաստանի ԱԳ նախարարի տեղակալ Զյոդոր Շելով-Վուլեյյանը դասզանավորների ուշաղյուրյու:

նը հրավիրեց այն փաստին, որ «Արբրբանը դեռևս ոչ մի մակարդակով դասրաս չէ այդ հարցի ֆննարկմանը, և Ռուսաստանի կողմից հարցի առաջադրումը հակառուսական տրամադրությունների դասժա կհանդիսանա»: ՌԳ Գ-ի միջազգային գործերի հանձնաժողովի նախագահ Եվգենի Համբարձումովի կարծիքով, լեզգիների հարցը լուծելիս «ելակեային ողբ է լինեն մարդու իրավունքները»: ■

«Արամ Խաչատրյան» Մեծ Համերգարահ
 3-ԲԳ ՀԱՄԵՐԳԱՇՐԶԱՆ
 4485-4486 Հայոց Թվական
 Երևանի սիմֆոնիկ նվագախումբ
 Գեղարվեստական դեկավար և գլխավոր դիրիժոր՝ ԼՈՐԻՍ ՃԳՆԱՎՈՐՅԱՆ
 Համերգացրանի հովանավորն է Հայ Բարեգործական Ընդհանուր Միությունը
 Նոր համերգաւար Հայաստանի և Սփյուռքի դիրիժորների մասնակցությամբ
 18 հոկտեմբեր
 Ֆանիխա Մեդեյլտոն.
 Նախերգանք «Հեքիդներ»
 Ռոբերտ Ըոման.
 Կոնցերտ դաշնամուրի և նվագախմբի համար, լա միտո (Արեգ Սիմոնյան)
 Լյուդվիգ Վան Բեթհովեն.
 Սիմֆոնիա թիվ 4
 Դիրիժոր՝ Նորայր Արման (Կանադա)
 Սկիզբը ժամը 14-ին:
 Տոմսեր վաճառվում են «Արամ Խաչատրյան» համերգարահի տոմսարկղում, ամեն օր ժամը 11-18-ը:

OK English OK
 Անգլերենի ինտենսիվ դասընթացներ
 Հրավիրում է «ՕՔԵ3» կոորդերաշիվը:
 Սովորեցնում են ֆուսել, կարգալ, գրել:
 Դասեր՝ առավոտյան, ցերեկը, երեկոյան:
 Լաւարաններ՝ ֆաղաբի տարբեր մասերում:
 Գ-ինը՝ այսօր ավելի էժան, ֆան վաղը:
 Ըտաղեցեք արժեքավող ձեր ուղիքները փոխել մեր մշարժեք գիտելիքների հետ:
 Դրանք ձեզ վաղը դուլարներ կրենեն:
 Չանգահարեք հենց հիմա՝ 27-38-64, 34-79-38, 26-70-23, 34-30-19

Մեյքըրին հաջողվեց վերամիավորել թորիներին

Բրիտանիայի դաշնադրական կուսակցության տարեկան համագումարի 4-րդ և վերջին օրը ուրբաթ, Ելույթ ունեցավ վարչապետ Ջոն Մեյքըրը: Ընդհանուր առմամբ նրան հաջողվեց երկրի ֆինանսական ֆաղաբնակչության և Մասսերիխի համակերպական տան գաղափարի շուրջ երկֆեդլված իր կուսակցությանը միավորել: Վարչապետը վստահեցրեց, քի Բրիտանիան դեղի Մասսերիխի համաձայնության է գնալու «երեկ, այսօր, վաղը և ընդմիջ իր սեփական շահերից ելնելով»: Նախորդ օրը նույն համագումարում Ելույթ էր ունեցել նախկին վարչապետ Մարգրեթ Թեչերը, որը ուժգին ֆննարկեց Եր Մասսերիխի միացը: ■

Հայ օգնության խաչ «Հ. Մալյան» քաշերախումբ
 Բարեգործական ներկայացում
 Հոկտեմբերի 15-ին, ժամը 18.30-ին
 Հասցե. Վարդանանց փող. 18:
 Կինոյի տան մեծ դահլիճ:
 Տոմսի արժեքը՝ 30 օուրլի:
 Ներկայացման ողբ հասույրը հասկացվում է Արցախում գողված և վիրավոր ազատամարտիկների հիմնադրամին:
 Տոմսեր վաճառվում են Հայ օգնության խաչի գրասենյակում (Նար Դոսի փողոց), հեռ. 57-40-24 և Կինոյի տանը:

Աստու կամո՛վ սեղծված, երիտասարդ նկարիչ խեցեգործ Արա Օհանյանի անվ. «Նորույթ» մշակույթի կենտրոնի աշխատանքների նախնական փուլն սկսված է: Կենտրոնը Արա Օհանյանի գործի շուրջ է ծավալվել, որի արվեստը իր նոր լուծումներով միջին դարից մինչև 21-րդ դարը դասկերող հոգեդարձի ճիչ է, ունի ներազդեցություն մարդկային կերպարի ճեղքի տեսանկյունից: Կենտրոնում ներգրավված են կոմպոզիտոր Երեմյա Իլիկիկյանը, «Բրիգ» անսամբլը, նկարիչներ, հոգեբաններ, լրագրողներ: Կենտրոնը բաց կազմակերպություն է, ինքնակառավարվող: Ովքեր ցանկանում են իրենց մասնակցությունը բերել կենտրոնի աշխատանքին, կարող են զանգահարել 25.65.03 համարով: Մեր հաշիվի համարն է Հայաստանի դեպարտմենտի կողմից գործարկված արժեթղթային հ/հ 6468357:

Հիմնադիր և հրատարակիչ «Ազգ» թերթի հիմնադիր խորհուրդ
 Գլխավոր խմբագիր՝ ՅԱԿՈԲ ԱՐԵՏԻՔԵԱՆ
 Խմբագիր՝ ՀԱՍԵՆ ԳԱՍՊԱՐԵԱՆ
 Տնօրեն՝ ՍԱՐԳԻՍ ՍԱՐԳՍԵԱՆ
 52.16.35 գլխ. խմբ.
 58.18.41 խմբագիր
 56.28.63 տնօրեն
 Apple® Macintosh® համակարգչային շարունածոց «Ազգ» թերթի